

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

Warszawa, dnia 10 lutego 2015 r.

**DOLiS/DEC-87/15/9908,9910,9920
dot. DOLiS-[...]**

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 22, art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1182 z późn. zm.) w związku z art. 105 ust. 4 oraz art. 105a ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. 2012 r. poz. 1376 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana P.K., zam. w [...], reprezentowanego przez Panią J.D. [...] na przetwarzanie przez [...] Bank [...] S.A., z siedzibą w [...], jego danych osobowych, w tym na ich udostępnienie w Biurze Informacji Kredytowej S.A., z siedzibą w Warszawie przy ul. Modzelewskiego 77A,

nakazuję [...] Bank [...] S. A. z siedzibą w [...], zaprzestanie przetwarzania danych osobowych Pana P.K., zam. w [...], reprezentowanego przez Panią J. D. [...], w związku z umową kredytową z dnia [...] sierpnia 2005 r. nr [...] w systemie Biura Informacji Kredytowej S.A., z siedzibą w Warszawie przy ul. Modzelewskiego 77A, w trybie określonym w art. 105a ust. 3 ustawy Prawo bankowe.

.a Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana P. K., zam. w [...], zwanego dalej Skarżącym, reprezentowanego przez Panią J.D. [...] na przetwarzanie przez [...] Bank [...] S.A., z siedzibą w [...], zwany dalej Bankiem, jego danych osobowych, w tym na ich udostępnienie w Biurze Informacji Kredytowej S.A., z siedzibą w Warszawie przy ul. Modzelewskiego 77A, zwaną dalej BIK S.A.

Skarżący przedmiotem swojej skargi uczynił przetwarzanie przez Bank jego danych osobowych w związku z umową kredytową z dnia [...] sierpnia 2005 r. (nr [...]), w tym na ich udostępnienie w BIK S.A.

Pełnomocnik Skarżącego podniosła, że cyt.: „[p]omimo wystąpienia w dniu [...] marca 2014 r. do Banku o zaprzestanie przetwarzania danych (korespondencja w załączeniu), Bank odrzucił wniosek i nie przedstawił dowodów, na to że posiada podstawy do przetwarzania danych po wygaśnięciu zobowiązania. Jednocześnie Bank w odpowiedzi na ww. wniosek zaprzestał w dniu [...] maja 2014 r. przetwarzania danych mojego Mocodawcy do celów zdolności kredytowej oraz analizy ryzyka kredytowego w Centralnej Bazie Danych – Bankowy Rejestr natomiast w dalszym ciągu przetwarza dane w BIK, pomimo iż podstawy do przetwarzania danych po wygaśnięciu zobowiązania w obu rejestrach są takie same (art. 105a ust. 3)”.

Jednocześnie pełnomocnik Skarżącego wskazała, iż wnosi o nakazanie cyt.: „zaprzestania przetwarzania przez [...] Bank [...] SA (...) danych Mojego Mocodawcy do celów oceny zdolności kredytowej oraz analizy ryzyka kredytowego w Biurze Informacji Kredytowej S.A. (...)”, w związku z umową kredytową z dnia [...] sierpnia 2005 r.

W toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił, co następuje.

1. Skarżący zawarł z Bankiem w dniu [...] sierpnia 2005 r. umowę kredytową nr [...], z tytułu której powstało zadłużenie.
2. W wyjaśnieniach z dnia [...] sierpnia 2014 r. Bank wskazał, że dane osobowe Skarżącego zostały zebrane w związku z ww. umowami kredytowymi. Dane osobowe Skarżącego w zakresie imion, nazwiska, imion rodziców, nazwiska panińskiego matki, płci, daty i miejsca urodzenia, numeru PESEL, adresu zamieszkania, typu i numeru dokumentu tożsamości oraz adresu korespondencyjnego są przetwarzane w celach oceny zdolności kredytowej i wiarygodności kredytowej w zbiorze danych o nazwie „Baza Klientów Banku [...] S.A.”
3. W powyższych wyjaśnieniach Bank wyjaśnił, iż odnośnie powyższych zobowiązań spełnione zostały warunki dotyczące przetwarzania danych osobowych Skarżącego bez jego zgody po wygaśnięciu zobowiązań, tj. Skarżący dopuścił się zwłoki w spłacie powyżej 60 dni i upłynęło, co najmniej 30 dni od poinformowania Skarżącego przez Bank o możliwości przetwarzania jego danych osobowych bez jego zgody. Powiadomienia o zamiarze przetwarzania przez danych osobowych Skarżącego bez jego zgody zostały wysłane przez Bank odpowiednio w dniu [...] marca 2008 r. i [...] lipca 2008 r. Bank w załączeniu do przedmiotowych wyjaśnień przedłożył zrzut ekranu z aplikacji potwierdzający wysłanie pisma o zamiarze przetwarzania danych osobowych po wygaśnięciu zobowiązania nr [...] oraz skan wzoru pisma, jakie było wysłane do klientów w sprawie przetwarzania informacji stanowiących tajemnicę bankową po wygaśnięciu zobowiązania. Ponadto Bank wskazał, że w związku z powyższymi zobowiązaniami dane osobowe Skarżącego zostały przekazane do BIK S.A. na podstawie Umowy w sprawie zbierania i udostępniania informacji z dnia [...] czerwca 2001 r. Zobowiązanie nr [...] zostało przekazane do BIK S.A. po raz pierwszy we wsadzie za lipiec 2005 r. (przekazany do BIK S.A. w dniu [...] sierpnia 2005 r.), natomiast ostatnie skierowanie danych dotyczące ww. zobowiązania nastąpiło we wsadzie za grudzień 2009 r. (przekazany do BIK S.A. w dniu [...] stycznia 2010 r.). W związku z oznaczeniem „warunki spełnione” ww. umowa kredytowa będzie prezentowana na raportach do oceny zdolności kredytowej przez

5 lata od daty spłaty. Natomiast umowa [...] nie figuruje już w Bazie BIK S.A., gdyż została przekazana do usunięcia we wsadzie za czerwiec 2012 r.

4. Pismem z dnia [...] sierpnia 2014 r. BIK S. A. wyjaśnił, iż ww. rachunek cyt.: „ma obecnie status rachunku zamkniętego odzyskanego i przetwarzany jest w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego na podstawie art. 105a ust. 3 w zw. z art. 105 ust. 4 ustawy Prawo bankowe oraz w celu stosowania metod statystycznych, na podstawie art. 105a ust. 4 i 5 ustawy Prawo bankowe”.

W związku z powyższym, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Niniejsze rozważania rozpocząć należy od wskazania, iż zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1182 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy spełniona zostanie jedna z wymienionych w tym przepisie przesłanek. Przesłanki te odnoszą się do wszelkich form przetwarzania danych wymienionych w art. 7 pkt 2 ustawy, w tym do ich udostępniania. Są także względem siebie równoprawne, co oznacza, że dla legalności procesu przetwarzania danych wystarczające jest spełnienie jednej z nich. Zgodnie natomiast z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy, przetwarzanie danych jest dopuszczalne, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Tym samym, zgoda na przetwarzanie danych, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy, nie jest jedyną przesłanką legalizującą proces przetwarzania danych osobowych.

Aktem prawnym zawierającym szczegółowe regulacje dotyczące procesu przetwarzania danych osobowych klientów banków jest przede wszystkim ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2012 r., poz. 1376 z późn. zm.), zwana dalej Prawem bankowym. Ocena legalności udostępnienia danych osobowych Skarżącego przez Bank, na rzecz BIK S.A. musi być zatem dokonywana w powiązaniu z przepisami ww. aktu prawnego.

Zgodnie z art. 105 a ust. 1 Prawa bankowego, przetwarzanie przez banki, inne instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów oraz instytucje utworzone na podstawie art. 105 ust. 4, informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie dotyczącym osób fizycznych może być wykonywane, z zastrzeżeniem art. 104, 105 i art. 106 – 106c, w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego. W myśl natomiast art. 105 ust. 4, banki mogą, wspólnie z bankowymi izbami gospodarczymi, utworzyć instytucje upoważnione do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania: bankom – informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są potrzebne w związku z wykonywaniem czynności bankowych oraz w związku ze stosowaniem metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3 oraz w art. 128d ust. 1 (pkt 1), innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów – informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń (pkt 2), instytucjom kredytowym – informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie niezbędnym do oceny zdolności kredytowej konsumenta, o której mowa w art. 9 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (pkt 3).

Wskazać należy, że BIK S.A. jest instytucją utworzoną na podstawie art. 105 ust. 4 Prawa bankowego. Zgodnie zaś z art. 105a ust. 1 Prawa bankowego, przetwarzanie przez banki, inne instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów oraz instytucje utworzone na

podstawie art. 105 ust. 4 (np. BIK S.A.), informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie dotyczącym osób fizycznych może być wykonywane, z zastrzeżeniem art. 104, 105 i art. 106-106c, w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego. Informacje zawarte w BIK S. A. służyć mają wypełnianiu przez banki jako instytucje zaufania publicznego ich ustawowych obowiązków związanych z koniecznością dokładania szczególnej staranności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa przechowywanych środków pieniężnych, czyli w zakresie ochrony depozytów (art. 50 ust. 2 Prawa bankowego), a także z koniecznością należytego badania zdolności kredytowej, od której istnienia (zgodnie z art. 70 ust. 1 Prawa bankowego), bank uzależnia udzielenie kredytu.

Przekazanie danych osobowych Skarżącego przez Bank do BIK S.A. w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego nastąpiło w oparciu o przesłankę, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy, w związku z powołanymi powyżej art. 105a ust. 1 i art. 105 ust 4 Prawa bankowego. Podkreślić jednocześnie trzeba, iż dla legalności tego udostępnienia zgoda Skarżącego nie była wymagana. W świetle cytowanych przepisów należy wskazać, że choć zobowiązanie Skarżącego wobec Banku wygasło, to jednak jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego odnośnie spłaty zadłużenia, Skarżący dopuścił się zwłoki trwającej dłużej niż 60 dni.

Zgodnie z przepisem art. 105a ust. 3 Prawa bankowego, instytucje, o których mowa w ust. 1, mogą przetwarzać informacje stanowiące tajemnicę bankową dotyczące osób fizycznych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, bez zgody osoby, której informacje dotyczą, gdy osoba ta nie wykonała zobowiązania lub dopuściła się zwłoki powyżej 60 dni w spełnieniu świadczenia wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, a po zaistnieniu tych okoliczności upłynęło co najmniej 30 dni od poinformowania tej osoby przez bank lub inną instytucję ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów o zamiarze przetwarzania dotyczących jej informacji stanowiących tajemnicę bankową, bez jej zgody.

Ponadto należy dodać, że zgodnie z art. 105a ust. 4 Prawa bankowego, banki oraz instytucje, o których mowa w art. 105 ust. 4, mogą przetwarzać informacje stanowiące tajemnicę bankową dotyczącą osób fizycznych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, bez zgody osoby, której informacje dotyczą dla celów stosowania metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3 Prawa bankowego.

W niniejszej sprawie pełnomocnik Skarżącego zarzuciła, że Bank nie spełnił wobec Skarżącego obowiązku określonego w art. 105a pkt 3 Prawa bankowego, tj. nie poinformował go skutecznie o zamiarze przetwarzania dotyczących jego informacji stanowiących tajemnicę bankową, bez jego zgody po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z ww. umowy. W ocenie pełnomocnika Skarżącego okoliczność, że Skarżący pozostawał w zwłoce z wykonaniem zobowiązania, nie upoważnia Banku do przetwarzania jej danych na warunkach określonych w art. 105a ust. 3 Prawa bankowego bowiem nie został on poinformowany o możliwości przetwarzania jego danych w trybie wynikającym z art. 105a ust 3 Prawa bankowego.

Odnosząc się do powyższego wskazać należy, że wprawdzie po stronie Banku nie został ustawowo przewidziany obowiązek przesyłania listami poleconymi takiej korespondencji,

niemniej jednak w niniejszym stanie faktycznym Bank nie dysponuje żadnym dowodem, na okoliczność tego, że przedmiotowa korespondencja została do Skarżącego skierowana, a tym bardziej skutecznie mu doręczona.

Szczególnego zaakcentowania wymaga, iż to Bank – jako administrator danych osobowych Skarżącego – musi wykazać posiadanie legitymacji do przetwarzania jego danych osobowych na podstawie ww. art. 105a ust 3 Prawa bankowego, tj. wypełnienie przesłanek wskazanych w tym przepisie. W analizowanej sprawie Bank nie dysponuje ani dowodem skutecznego doręczenia Skarżącemu spornej korespondencji ani dowodem jej nadania, wobec czego nie może wykazać, iż dopełnił obowiązku poinformowania Skarżącego o zamiarze przetwarzania dotyczących jego informacji stanowiących tajemnicę bankową, bez jego zgody.

Aktualnie dane osobowe Skarżącego przetwarzane są w BIK S.A. w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego na podstawie art. 105a ust. 3 Prawa bankowego oraz w celu stosowania metod statystycznych, na podstawie art. 105a ust. 4 tego aktu prawnego. Wobec jednak niemożności wykazania przez Bank spełnienia przesłanek wynikających z art. 105a ust. 3 Prawa bankowego zasadnym jest nakazanie zaprzestania przetwarzania danych osobowych Skarżącego w BIK S. A. w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego. Stosownie bowiem do art. 18 ust. 1 ustawy, w przypadku naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem. Powyżej opisane okoliczności faktyczne i prawne powodują, że konieczne jest, na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 6 ustawy, nakazanie wyeliminowania nieprawidłowości w procesie przetwarzania danych osobowych Skarżącego w sposób określony w punkcie pierwszym sentencji niniejszej decyzji.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak we wstępie.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 1182 r., poz. 1182 z późn. zm.), art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.), strona niezadowolona z niniejszej decyzji, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.